

ZŁOTA LISTA

książek polecanych przez Fundację „ABCXXI - Cała Polska czyta dzieciom” do czytania dzieciom

Kategorie wiekowe oznaczają sugerowany dolny przedział wieku dziecka przy czytaniu mu na głos.

Wiek 0 - 4 lata:

Marta Bogdanowicz (opracowanie) - *Rymowanki - przytulanki*
Paulette Bourgeois, Brenda Clark - *seria o Franklinie*
Jan Brzechwa - *Wiersze i bajki*
Gilbert Delahaye - *seria o Martynce*
Barbara Gawryluk - *Dżok, legenda o psiej wierności*
Danuta Gellnerowa – *Cukrowe miasteczko*
Anita Głowińska – *Kicia Kocia (seria)*
Dimitar Inkiow - *Ja i moja siostra Klara (seria)*
Czesław Janczarski - *Miś Uszatek; Gdzie mieszka bajeczka*
Janosch - *Ach, jak cudowna jest Panama (seria)*
Astrid Lindgren - *Lotta z ulicy Awanturników •*
Hanna Łochocka – *O wróbelku Elemelku*
Sam McBratney - *Nawet nie wiesz, jak bardzo Cię kocham*
Nele Most, Annet Rudolph - *Wszystko moje; Co wolno, a czego nie wolno*
Sven Nordqvist – *Kiedy mały Findus się zgubił (seria)*
Beata Ostrowicka - *Lulaki, Pan Czekoladka i przedszkole; Ale ja tak chcę!*
Joanna Papuzińska - *Śpiące wierszyki*
Eliza Piotrowska – *Bajka o drzewie*
Renata Piątkowska - *Opowiadania z piaskownicy*
Annie M.G. Schmidt – *Julek i Julka (seria)*
Annette Steinhauer – *Mądra Mysz (seria)*
Małgorzata Strzałkowska – *Zielony, żółty, rudy, brązowy*
Julian Tuwim - *Wiersze dla dzieci*
Wojciech Widłak - *Pan Kuleczka (seria)*

Wiek 4-6 lat:

Florence Atwater, Richard Atwater - *Pan Popper i jego pingwiny •*
Hans Christian Andersen - *Baśnie*
Wiera Badalska – *Ballada o kapryśnej królownie •*
Liliana Bardijewska – *Zielony Wędrowiec; Moje - nie moje*
Grażyna Bąkiewicz - *Kosmiczni odkrywcy - Franio i jego babcia #*
Marcin Brykczyński – *zbiory: Jedna chwilka, uczuć kilka; Co się kryje w sercu na dzień; 12 kolorów; 12 miesięcy*
Jan Brzechwa – *Pan Drops i jego trupa •*
Wanda Chotomska – *Wiersze; Pięciopsiaczki*
Carlo Collodi - *Pinokio*
Vaclav Čtvrtek - *Bajki z mchu i paproci; O gajowym Chrobotku •; Podróże furmana Szejtrocza •*
Iwona Czarkowska – *Biuro zagubionych zabawek #*
Dorota Gellner – *zbiory: Przedszkolakom; Czarodziejski świat; Ziwnik; Wiersze dla dzieci*
Eva Janikovszky – *Gdybym był dorosły*
Czesław Janczarski – *Jak Wojtek został strażakiem*
Grzegorz Janusz – *Misiostwo świata #*
Hanna Januszewska – *O Pleciudze •*

Roksana Jędrzejewska-Wróbel – *Sznurkowe historie, Maleńkie Królestwo królowy Aurelki, Florka (seria)*
Kęstutis Kasparavičius – *Mała zima*
Lucyna Krzemieniecka - *O Jasiu Kapeluszniku* ●
Tadeusz Kubiak – *Wiersze na dzień dobry*
Åsa Lind – *Piaskowy Wilk*
Astrid Lindgren - *Pippi Pończoszanka; Emil ze Smalandii* ●
Hugh Lofting - *seria o Doktorze Dolittle*
Beata Majchrzak - *Opowieść o błękitnym psie, czyli o rzeczach trudnych dla dzieci* #
Kornel Makuszyński - *Przygody Koziółka Matołka*
Małgorzata Musierowicz - *Znajomi z zerówki*
Alan A. Milne - *Kubuś Puchatek, Chatka Puchatka*
Pija Lindenbaum - *Nusia i bracia łosie (seria)*
Joanna Papuzińska – *zbiory: Pims, którego nie ma; Wierszyki domowe, Król na wagarach; Pod bajdułem;*
Renata Piątkowska - *Na wszystko jest sposób #; Nie ma nudnych dni*
Gianni Rodari - *Bajki przez telefon (w tym Historyjki o Alicji, która zawsze wpadała w kłopoty);*
Zofia Rogoszówna – *Dzieci Pana Majstra* ●
Tomasz Samojlik – *Żubr Pompik. Tropy na śniegu (seria); Nauczę cię pływać, moja wyderko*
Ulf Stark – *Cynamon i Trusia. Wiersze o złości i radości (seria); Jak tata pokazał mi wszechświat*
Małgorzata Strzałkowska - *Leśne Głupki; Wiersze do poduchy, Wyliczanki z pustej szklanki*
Anna Świrszczyńska – *Dziwny tygrys* ●; *O chciwym Achmedzie* ●
Julian Tuwim – *Pan Maluskiewicz i wieloryb* ●
Emilia Waśniowska – *Kiedy słycać ptaki*
Danuta Wawiłow – *Wiersze*
Max Velthuis - *Żabka i obcy*

Wiek 6 - 8 lat:

Heather Amery - *Mity greckie dla najmłodszych*
Ludwig Bemelmans – *Madeline w Paryżu*
Marcin Brykczyński - *Ni pies, ni wydra; 8 podziękowań, Czarno na białym; Skąd się biorą dzieci; Czary*
Jan Brzechwa - *Pchła Szachrajka; Szelmstwa Lisa Witalisa; Baśń o korsarzu Palemonie* ●
Sebastian Cichocki – *S.Z.T.U.K.A. Szalenie zajmując twory utalentowanych i krnąbrnych artystów*
Wanda Chotomska - *Wanda Chotomska dzieciom*
Jerzy Ficowski – *Gałązka z drzewa słońca; Syrenka; Tęcza na niedzielę (i inne wiersze)*
Dorota Gellner – *Krawcowe; Zając*
Hanna Gill-Piątek, Henryka Krzywonos - *Bieda. Przewodnik dla dzieci*
Kamil Giżycki - *Wielkie czyny szympansa Bajbuna Mądrego* ●
Frances Hodgson Burnett - *Mała księżniczka*
Stiana Hole - *Lato Garmanna*
Tove Jansson - *seria o Muminkach*
P.P.Jerszow – *Konik Garbusek*
Roksana Jędrzejewska-Wróbel – *Kosmita*
Grzegorz Kasdepke – *Detektyw Pozytywka*
Erich Kästner - *35 maja* ●
Ludwik Jerzy Kern - *Wiersze dla dzieci; Ludwik Jerzy Kern dzieciom; Ferdynand Wspaniały* ●
Astrid Lindgren - *Dzieci z Bullerbyn; Mio, mój Mio*
W. Markowska, A. Milska - *Baśnie z dalekich wysp i łądów* ●
Daniel Mizieliński, Aleksandra Machowiak - *D.O.M.E.K.; MAPY*
Edith Nesbit – *Pięcioro dzieci i coś; Historia Amuletu; Feniks i dywan*
Anna Onichimowska - *Najwyższa góra świata*
Grey Owl - *Przygody Sajo i małych bobrów* ●
Joanna Papuzińska – *Asiunia; Nasza mama czarodziejka; zbiory: Król na wagarach; Wędrowne wierszyki;*
Roman Pisarski – *Wyrwidąb i Waligóra* ●
Otfried Preussler – *Malutka czarownica*
Józef Ratajczak – *zbiór wierszy: Miasteczko z plasteliny; W samo południe; Idzie wiosna; Chwile z motylem*
Gianni Rodari – *Interesy Pana Kota; Opowieść o Cebulku, Gelsomino w kraju kłamczuchów*
Michał Rusinek – *Wierszyki domowe; Wierszyki rodzinne*
Igir Sikirycki – *Jak drwał królem został* ●
Ulf Stark – *Czy umiesz gwizdać, Joanno?*
Małgorzata Strzałkowska - *Rady nie od parady; Wiersze, że aż strach; Gimnastyka dla języka*
Barbara Tylicka - *Generał Ciupinek*
Danuta Wawiłow, Oleg Usenko – *Bajka o stu królach Lulach* ●
Anne Cath. Westly - *8+2 i ciężarówka* ●; *8+2 i domek w lesie*
Piotr Wojciechowski – *Z kufra Pana Pompuła*

Wiek 8-10 lat:

Edmund de Amicis – *Serce* (w nowej wersji językowej z kolekcji „Cała Polska czyta dzieciom”) ●
Paweł Beręsewicz – *Czy wojna jest dla dziewczyn?; Jak zakochałem Kaśkę Kwiatek; Noskawery* #
Marcin Brykczyński – *W każdym z nas są drzwi do nieba; Jak się nie bać ortografii; Z deszczu pod rynnę;*
Frances Hodgson Burnett - *Tajemniczy ogród*
J. Canfield, M. i P. Hansen, I. Dunlap - *Balsam dla duszy dziecka*
Andrew Clements - *Fryndel*
Iwona Chmielewska – *Pamiętnik Blumki*
Anna Czerwińska-Rydel - *W podróży ze skrzypcami*
Roald Dahl – *Matylda* ●
Andrzej Grabowski – *Zenek i mrówki*
Anna Kamieńska - *Książka nad książkami* ●
Rudyard Kipling - *Księga dżungli*
Eric Knight - *Lassie, wróć!*
Jan Izydor Korzeniowski – *Chłopcy z zielonych stawów*
Astrid Lindgren - *Bracia Lwie Serce; Rasmus i włóczęga;*
Clive Staples Lewis - *Opowieści z Narnii*
Andrzej Maleszka – *Magiczne drzewo* (seria)
Olga Masiuk – *Lenka, Fryderyk i podróże #; Tydzień Konstancji*
Lucy M. Montgomery - *Ania z Zielonego Wzgórza* (seria)
Anna Onichimowska - *Dzień czekolady* #
Ida Pierelotkin - *Ała Betka* #
Sempe, Gościnnie - *seria o Mikołajku*
Renata Piątkowska – *Wszystkie moje mamy*
Gianni Rodari – *Był sobie dwa razy baron Lamberto*
Barbara Stenka – *Masło przygodowe* #
Małgorzata Strzałkowska - *Zbikowane wierszyki łamiące języki, Pejzaż z gzegzółką*
Katarzyna Terechowicz, Wojciech Cesarz – *Pamiętnik grzecznego psa* #
Mark Twain - *Przygody Tomka Sawyera; Królewicz i żebrak*
Emilia Waśniowska – *Pamiętki Babuni;*
Martin Widmark – *Biuro detektywistyczne Lassego i Mai* (seria)
Rafał Witek - *Klub latających ciotek* #
Wiktor Woroszyński – *Cyryl, gdzie jesteś?*

Wiek 10-12 lat:

Francesco d'Adamo - *Iqbal*
Paweł Beręsewicz – *A niech to czykolada* #
Charles Dickens - *Oliver Twist; Opowieść wigilijna*
Michael Ende – *Momo* ●
Antoine de Saint - Exupery - *Mały Książę*
Andrzej Grabowski – *Wojna na pięknym brzegu*
Ewa Grętkiewicz - *Dostaliśmy po dziecku* #
Torill Thorstad Hauger - *Sigurd, syn Wikinga*
Astrid Lindgren - *Ronja, córka zbójnika*
Witold Makowiecki – *Diossos* ●; *Przygody Meliklesa Greka*
Ferenc Molnar - *Chłopcy z Placu Broni*
Małgorzata Musierowicz - *Jeżycjada*
Jerzy Niemczuk - *Opowieść pod straszonym tytułem*
Zuzanna Orlińska - *Ani słowa o Zosi* #
Ferdynand Ossendowski - *Słoń Birara* ●
Magda Papuzińska – *Wszystko jest możliwe*
Katherine Paterson - *Most do Terabithii* ●
Renata Piątkowska – *Która to Malala?*
Michel Piquemal - *Bajki filozoficzne* ●
Katarzyna Pranić – *Ela-Sanela* #
Katarzyna Ryrych - *O Stephenie Hawkingu, czarnej dziurze i myszach podpodłogowych* #
Eric Emmanuel Schmitt - *Oskar i pani Róża; Dziecko Noego*
Lemony Snicket - *Seria niefortunnych zdarzeń*
Jerry Spinelli – *Kraksa* ●

Marcin Szczygielski – *Czarny Młyn #* (Grand Prix w II edycji konkursu im. Astrid Lindgren)
Arka czasu # (Grand Prix w III Konkursie im. Astrid Lindgren)

J.R.R. Tolkien - *Hobbit*

José Mauro de Vasconcelos - *Moje drzewko pomarańczowe •*

Emilia Waśniowska – *Oswajam strach*

Jean Webster - *Tajemniczy opiekun; Kochany Wrogu*

Maciej Wojtyczko – *Bromba i inni (i cała seria o Brombie)*

Juliusz Verne - *Tajemnicza wyspa*

Wiek 12-14 lat:

Antologia pod red. Grzegorza Leszczyńskiego - *Po schodach wierszy*

H. Jackson Brown, Jr. - *Mały poradnik życia*

J. Canfield, M.V. Hansen, K. Kirberger - *Balsam dla duszy nastolatka*

Paulo Coelho - *Alchemik*

Arthur Conan Doyle - *Pies Baskerville'ów*

Ursula K. le Guin - *Czarnoksiężnik z Archipelagu • (i cały cykl Ziemiomorze)*

Géza Hegedüs – *Żeglarz z Miletu*

Barbara Kosmowska - *Pozłacana rybka #; Sezon na zielone kasztany #*

Harper Lee - *Zabić drozda •*

Joanna Rudniańska – *Kotka Brygidy*

Katarzyna Ryrych – *Wyspa mojej siostry #*

Dorota Terakowska - *Córka czarownic*

Anika Thor - *Prawda czy wyzwanie*

J.R.R. Tolkien - *Władca pierścieni*

Beata Wróblewska - *Jabłko Apolejki #*

książki faktograficzne i popularnonaukowe

Edward de Bono - *Naucz się myśleć kreatywnie*

Tony Buzan - *Rusz głową*

Wiek 14 -16 lat:

Pierre Boulle - *Most na rzece Kwai*

Anna Frank - *Dziennik*

Francis Scott Fitzgerald - *Wielki Gatsby*

Ruben Gallego - *Białe na czarnym*

Victor Hugo - *Nędznicy*

Leszek Kołakowski - *13 bajek z królestwa Lailonii (...) i inne bajki*

Yann Martel - *Życie Pi*

Anna Onichimowska – *10 stron świata*

Amos Oz - *Jak uleczyć fanatyka*

Bolesław Prus - *Faraon*

Nevil Shute – *Ostatni brzeg*

Leonie Swann – *Sprawiedliwość owiec; Triumf owiec*

ks. Jan Twardowski - *Wiersze*

Władysław Bartoszewski - *Warto być przyzwoitym*

książki faktograficzne i popularnonaukowe

Dr Susan E. Brown, Larry Trivieri Jr. – *Przewodnik odkwaszania organizmu*

Stephen R. Covey - *7 nawyków skutecznego działania **

Atul Gawande – *Potęga checklisty. Jak opanować chaos i zyskać swobodę w działaniu*

Malcolm Gladwell – *Punkt przełomowy; Poza schematem*

Chip Heath, Dan Heath - *Pstryk. Jak zmieniać, żeby zmienić*

Spencer Johnson - *Kto zabrał mój ser?*

Daniel Pink - *Całkiem nowy umysł*

Ron Potter-Efron - *Życie ze złością **

Wiek powyżej 16 lat:

Karen Blixen - *Pożegnanie z Afryką; Uczta Babette*

Dalajlama, Howard C. Butler - *Sztuka szczęścia*

Guareschi - *Don Camillo i jego trzódka*

Zbigniew Herbert - *Martwa natura z wędzidłem; Barbarzyńca w ogrodzie; Pan Cogito*

Khaled Hosseini - *Chłopiec z latawcem; Tysiąc wspaniałych słońc*
Ryszard Kapuściński – *Cesarz; Imperium*
Mario Vargas Llosa – *Rozmowa w katedrze (i inne tytuły tego autora)*
Gabriel Garcia Marquez – *Sto lat samotności (i inne tytuły tego autora)*
George Orwell - *Folwark Zwierzęcy*
Mariusz Szczygieł – *Gottland*
Wisława Szymborska – *Wiersze*
Liao Yiwu - *Prowadzący umarłych*

książki faktograficzne i popularnonaukowe

Nathaniel Branden - *6 filarów poczucia własnej wartości **
Nicolas Carr – *Płytki umysł*
Erich Fromm - *Sztuka miłości; Mieć czy być **
Daniel Goleman - *Inteligencja emocjonalna*; Inteligencja społeczna*
Leszek Kołakowski - *Mini wykłady o maxi sprawach*
M. Scott Peck - *Drogą mniej uczęszczaną **
Daniel Pink - *Drive. Kompletnie nowe spojrzenie na motywację*
Bruce Perry – *O chłopcu wychowywanym jak pies*
Manfred Spitzer – *Cyfrowa demencja**

• książki z kolekcji „Cała Polska czyta dzieciom” wydanej wspólnie z tygodnikiem „Polityka”

- książki nagrodzone w Konkursie Literackim im. Astrid Lindgren organizowanym przez Fundację

* proponujemy, by książki opatrzone gwiazdką najpierw przeczytać/przejrzeć samemu i dokonać wyboru fragmentów, zanim zaczniemy czytać dziecku, ponieważ oprócz uniwersalnych treści mogą one zawierać rozdziały lub akapity związane z realiami innej kultury, które nie zawsze są interesujące lub zrozumiałe dla dziecka.

Fundacja "ABCXXI - Cała Polska czyta dzieciom" informuje, że "Złota Lista" książek do czytania dzieciom jest dziełem Fundacji i jej wykorzystywanie w publikacjach oraz na stronach internetowych, a także kopiowanie i wszelkie przeróbki, np. przedruk we fragmentach, wymagają zgody Fundacji oraz zamieszczenia informacji, że Złota Lista Fundacji została przedrukowana ze strony internetowej www.calapolskaczytadzieciom.pl. Przeróbki polegające na dodaniu kilku nowych tytułów lub innym podziale kategorii wiekowych i podpisywaniu się autora takich wersji, jako "autora Złotej Listy", Fundacja traktuje jako naruszenie jej praw autorskich.

Lista książek

**nt. rozwoju dzieci, wychowania i świata, w którym żyjemy,
polecanych rodzicom i wychowawcom
przez Fundację “ABCXXI – Cała Polska czyta dzieciom”:**

Daniel Amen – *Zadbaj o mózg*
Joel Bakan – *Dzieciństwo w oblężeniu. Łatwy cel dla wielkiego biznesu
Korporacja. Patologiczna pogoń za zyskiem i władzą*
Steve Biddulph – *Wychowywanie chłopców; Wychowywanie dziewcząt*
Ross Campbell, Gary Chapman – *Sztuka okazywania miłości dzieciom*
Nicholas Carr – *Płytki umysł. Jak Internet wpływa na nasz mózg*
Gail Dines – *Pornoland. Jak skradziono naszą seksualność*
Lise Eliot – *Co tam się dzieje? Jak rozwija się mózg i umysł dziecka w pierwszych pięciu latach życia,*
Susan Forward – *Toksyczni Rodzice*
Erich Fromm - *Sztuka miłości; Mieć czy być*
Francis Fukuyama – *Koniec człowieka*
Atul Gawande – *Potęga checklisty. Jak opanować chaos i zyskać swobodę w działaniu*
Malcolm Gladwell – *Punkt przełomowy; Poza schematem*
Daniel Goleman – *Inteligencja emocjonalna; Inteligencja społeczna*
Allan Guggenbuhl – *Kryzys małego macho*
Chip Heath, Dan Heath – *Pstryk. Jak zmieniać, żeby zmienić*
Carl Honoré – *Pod presją*
Jesper Juul – *Twoje kompetentne dziecko; „NIE” z miłości; Twoja kompetentna rodzina*

Jackson Katz – *Paradoks macho*
Dan Kindlon, Michael Thompson – *Sposób na Kaina*
Evelin Kirkilionis – *Więź daje siłę. Emocjonalne bezpieczeństwo na dobry początek*
Irena Koźmińska, Elżbieta Olszewska – *Z dzieckiem w świat wartości; Wychowanie przez czytanie*
Martin Large – *Zdrowe dzieciństwo bez telewizora i komputera*
Jean Liedloff – *W głębi kontinuum*
Ricki Linksman – *W jaki sposób szybko się uczyć*
Dawna Markova, Anne Powell – *Twoje dziecko jest inteligentne*
Alice Miller – *Zniewolone dzieciństwo; Dramat udanego dziecka; Gdy runą mury milczenia*
Elaine Morgan – *Pochodzenie kobiety; Pochodzenie dziecka. Ewolucja człowieka z innego punktu widzenia*
Lanna Nakone – *Każde dziecko myśli inaczej*
Sue Palmer – *Toksyczne dzieciństwo; Detoksykacja dzieciństwa*
Reiner Patzlaff – *Zastygłe spojrzenie*
Daniel Pennac – *Jak powieść*
Bruce Perry, Maia Szalavitz – *O chłopcu wychowywanym jak pies*
Daniel H. Pink – *Całkiem nowy umysł; Drive. Kompletnie nowe spojrzenie na motywację*
Mary Pipher – *Ocalić Ofelię*
Nail Postman – *Zabawić się na śmierć*
Ron Potter-Effron – *Życie ze złością*
Anthony Rao, Michelle Seaton – *Tacy są chłopcy*
Manfred Spitzer – *Jak uczy się umysł; Cyfrowa demencja,*
Natasha Walters – *Żywe lalki. Powrót seksizmu*
Richard Wilkinson, Kate Pickett – *Duch równości*
Michael Winterhoff – *Twoje dziecko nie musi być tyranem*
Marzena Żylińska – *Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi*

Warszawa, maj 2016 r.